

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes 2019. gada pārskats

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk arī – Apelācijas padome) ir Ministru kabineta iecelta koleģiāla lēmējinstītūcija, kas izskata izgudrojumu patentu (ieskaitot papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju (turpmāk – rūpnieciskā īpašuma objekti) ārpustiesas strīdus, kuri izriet no rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrām.

Apelācijas padome izskata šādus rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos paredzētos strīdus:

- 1) par Patentu valdes lēmumu, kurš pieņemts reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūrā un par kuru iesniegts apelācijas iesniegums (apelāciju lietas);
- 2) par rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju, pret kuru iesniegts trešās personas iebilduma iesniegums (iebildumu lietas).

Patentu valde nodrošina Apelācijas padomes organizatorisko un administratīvo darbību. Apelācijas padomes locekļi, pieņemot lēmumus, ir neatkarīgi un nav pakļauti citu personu rīkojumiem vai citādi tiešai vai netiešai ietekmei.

Darbības rezultāti

Līdz 2019. gada septembrim Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome strādāja trīs locekļu sastāvā, pēc tam – atkal četru, no kuriem viens pildīja arī priekšsēdētāja pienākumus. Apelācijas padomes lietvedību nodrošināja Patentu valdes darbinieks – Apelācijas padomes sekretārs, kurš strādāja nepilnu darba laiku.

Apelācijas padome 2019. gadā saņēma 17 apelācijas iesniegumus un 180 iebilduma iesniegumus. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, ievērojami pieaudzis saņemto apelāciju skaits. Par Patentu valdes lēmumiem atteikt preču zīmes reģistrāciju iesniegtas 13 apelācijas, par lēmumiem papildu aizsardzības sertifikātu jomā – 3, bet 1 apelācija iesniegta par lēmumu, ar kuru noraidīta maksas par patentu uzturēšanu spēkā samaksāšana likumā noteiktajā termiņā. 179 iebildumi iesniegti pret preču zīmju reģistrāciju, bet 1 iebildums - pret dizainparauga reģistrāciju. 2019. gadā iebildumu procedūrā tika apstrīdēti apmēram 6% preču zīmju reģistrāciju.

2019. gadā pēc būtības izskatīti 76 iebildumi, no kuriem 43 apmierināti pilnībā, 28 – apmierināti daļēji, bet 2 – pilnībā noraidīti. Iebildumu lietvedība ir izbeigta 24 gadījumos, bet apturēta – 28. Izskatītas 3 apelācijas, no kurām viena par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes reģistrāciju, viena par lēmumu papildu aizsardzības sertifikātu jomā un viena par lēmumu izgudrojuma patenta pieteikuma lietā. Divas apelācijas apmierinātas (atcelti lēmumi atteikt preču zīmes reģistrāciju un nepiešķirt papildu aizsardzības sertifikātu), bet viena – noraidīta. Apmēram puse no visām lietām izskatītas rakstveida procesā, bet otra puse – mutvārdu procesā, lielākoties apmierinot iebildumu iesniedzēju lūgumus. Apelācijas padome pēc savas iniciatīvas izskatīšanu mutvārdu procesā noteikusi tikai 3 lietās. Apelācijas padomes 2019. gadā sagatavotie rakstveida lēmumi lietās, kur strīds izšķirts pēc būtības, kopumā aizņem 676 lappuses.

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes lēmumam, ar kuru izšķirts strīds apelācijas vai iebilduma lietā, var triju mēnešu laikā no rakstveida lēmuma paziņošanas dienas vērsties Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar prasības pieteikumu atkarībā no lietas un lēmuma rakstura. 2019. gadā personas ir vērsušās tiesā saistībā ar 5 Apelācijas padomes lēmumiem preču zīmju iebildumu lietās. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa 2019. gadā pēc būtības izskatīja 7 šādas iebildumu lietas un 1 apelācijas lietu. Divās iebildumu lietās, kā arī apelācijas lietā izskatīšanas rezultāts sakrita ar Apelācijas padomē nolemto, bet trīs iebildumu lietās spriedums bija pretējs tam, kā izlēma Apelācijas padome (vienā no tām gan vēlāk Rīgas apgabaltiesa lēma tāpat kā Apelācijas padome). Divās iebildumu lietās strīds tiesā beidzās ar pušu izlīgumu. Otrajā tiesu instancē – Rīgas apgabaltiesā – 2019. gadā tika izskatīta viena iebilduma lieta, un rezultāts tajā sakrita ar Apelācijas padomē nolemto. Administratīvajā tiesā, kur personas līdz 2015. gada beigām varēja apstrīdēt Patentu valdes Apelācijas padomes lēmumus, 2019. gada beigās joprojām izskatīšanā atradās viena preču zīmju iebilduma lieta.

Komunikācija ar sabiedrību

Informācija par visiem Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes lēmumiem tūlīt pēc to paziņošanas lietas pusēm tiek publicēta Patentu valdes mājaslapā. Tāpat katru gadu tiek sagatavots pārskats par nozīmīgākajām izskatītajām iebildumu lietām un pēc tam publicēts Patentu valdes mājaslapā.

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes priekšsēdētāja D. Liberte 2019. gada februārī Latvijas Profesionālo patentpilnvarnieku asociācijas kopsapulcē tās dalībniekus informēja par plānotajiem grozījumiem likumā “Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm”, kas attiecas uz strīdu izskatīšanu Apelācijas padomē.

Nākamajā gadā plānotie pasākumi

2020. gadā Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome aktīvi piedalīsies Preču zīmju likuma un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma grozījumu izstrādē saistībā ar preču zīmju atzīšanas par spēkā neesošu un atcelšanas procedūru ieviešanu Apelācijas padomē.